

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

Македонска 22, 11000 Београд • тел: 011 32 23 446 • факс: 011 32 21 215
secretariat@skgo.org • www.skgo.org

КОМИТЕТ РЕГИОНА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Комитет региона ЕУ основан је Уговором из Маастрихта 1992. године као саветодавно тело ЕУ које чине представници европских региона и локалних власти. Постоје два основна разлога стварања Комитета региона: пошто највећи део европског законодавства, око 70% има непосредан утицај на регионалном и локалном плану, то је од изузетне важности да грађани ЕУ буду укључени у изградњу ЕУ и да изабраним властима које су најближе грађанима буде омогућено да изнесу своје ставове у поступку припреме ЕУ законодавства. Од свог оснивања 1994. Године, Комитет региона ради на томе да приближе грађане ЕУ, а 2009. год. је Лисабонским уговором појачана препознатљивост и призната улога Комитета региона ЕУ.

Комитет региона данас има 329 чланова и исто толико њихових заменика из 27 држава чланица ЕУ. То су изабрани представници са локалног и регионалног нивоа - председници региона, градоначелници и председници општина и други изабрани представници региона и градова.

Груписани су према политичкој партији (5 политичких група¹, с тим што постоје чланови који нису ни у једној од ових група) и у националне делегације које успостављају државе чланице према унутрашњој територијалној организацији и рефлектују политички и географски баланс. Постоје и међурегионалне групе које служе за размену и креацију нових идеја ван специфичних тема. Све ово указује на снажан демократски капацитет Комитета, јер су чланови изабрани на политичке позиције у оквиру својих региона/градова или општина.

Мандат чланова је пет година уз могућност једног реизбора. Седиште је у Бриселу, Белгија.

Састаје се шест пута годишње на пленарним седницама како би разматрао мишљења о предложеним законима и гласао о извештајима и резолуцијама, које прослеђује Европској комисији, Европском савету и Европском парламенту. Комитет може усвојити мишљење и о сопственој иницијативи.

На Пленарним заседањима којима председава Председник, се такође усваја политички програм, бирају председник, први потпредседник и остали чланови Бироа, оснивају комисије, одобрава нацрт трошкова и прихода, мења и усваја Пословник о раду. Постоји могућност и ванредних заседања.

Главна начела

Комитет ради на приближавању ЕУ-а грађанима. Укључивањем регионалних и локалних представника који се свакодневно сусрећу с питањима која изазивају забринутост њихових бирача, али и позивањем грађана на суделовање у разним догађајима и расправама, Комитет доприноси смањењу јаза између деловања институција ЕУ-а и грађана ЕУ-а.

¹ Група Европске народне партије (EPP), Група Партије европских социјалиста (PES), Група Савез либерала и демократа за Европу (ALDE), Група Европских конзервативаца и реформиста (ECR) и Група Европски савез (EA)

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

Македонска 22, 11000 Београд • тел: 011 32 23 446 • факс: 011 32 21 215
secretariat@skgo.org • www.skgo.org

Управљање на више нивоа

Партнерска сарадња још је један стуб на којем почива рад Комитета. Комитет верује у координирано деловање на европском, националном, регионалном и локалној нивоу.

Супсидијарност

Начело супсидијарности мора се поштовати током целог законодавног процеса ЕУ-а, што значи да се одлуке морају доносити на нивоу власти која највише одговара јавном интересу – по могућности на локалном нивоу. Кроз Комитет региона, европске локалне и регионалне власти могу изразити своје мишљење о усаглашености са овим принципима током процеса припреме и процеса доношења закона. Комитет региона је развио сопствени систем мониторинга супсидијаритета кроз цео процес припреме политике и законодавни процес.

Комитет региона, од ступања на снагу Лисабонског уговора, мора бити консултован кроз законодавни процес који укључује Европски парламент и Савет ЕУ у следећим областима: економска и социјална кохезија, трансевропске мреже, здравство, образовање и култура, запошљавање, социјална политика, животна средина, професионални тренинг, транспорт, цивилна заштита, климатске промене, енергетика, а тичу се локалних и регионалних власти. Комитет региона има искључиво саветодавну функцију. Поред тога, Комитет може на сопствену иницијативу, када то оцени корисним, да достави своје мишљење Савету или Комисији. Иако су у неким случајевима институције обавезане да траже мишљење Комитета, мишљење није обавезујуће, али у пракси га оне уважавају (Годишњи извештаји ЕК наводе начине на који Комисија уважава мишљења Комитета). Комитет има заправо саветодавну функцију.

У оквиру Комитета постоји **шест комисија** надлежних за разматрање и подршку припреми нацрта мишљења базираних на предлозима Европске комисије. Састав сваке од комисија рефлектује политички и национални састав Комитета. Оне се баве различитим питањима од интереса за локалне и регионалне власти у следећим областима политике базираним на европским споразумима:

Комисија 1 COTER – територијална кохезија и буџет ЕУ

Комисија 2 ECON – економска политика

Комисија 3 SEDEC – социјална политика, образовање, запошљавање, истраживање, култура

Комисија 4 ENVE – заштита животне средине, климатске промене и енергетика

Комисија 5 CIVEX – грађанство, управа, институционални и спољни послови

Комисија 6 NAT – природни извори

Комитетом региона руководи Председник којег бирају чланови из својих редова на мандат од две и по године. Он управља радом Комитета и представља га у односима с другим органима и телима ЕУ и спољним субјектима. Шефови политичких група заједно са председником и првим потпредседником Комитета чине Конференцију председника, чија улога је да изналази политички консензус о питањима која ће бити предмет одлучивања осталих тела у саставу Комитета региона.

Биро чине чланови (председник, први потпредседник, 28 потпредседника, 5 председника политичких група и 28 представника држава чланица) и представља оперативно тело са снажном политичком улогом да припрема политички програм Комитета и надгледа његову примену. Биро омогућује континуитет рада између пленарних заседања

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

Македонска 22, 11000 Београд • тел: 011 32 23 446 • факс: 011 32 21 215
secretariat@skgo.org • www.skgo.org

и мандат му траје 2 и по године. Састаје се пре сваког пленарног заседања како би могао да координира рад пленарне скупштине и комисија.

Генерални секретаријат Комитета региона, пружа техничку и административну подршку члановима Комитета и њиховим заменицима. Њим руководи Генерални секретар који припрема процедуре и примењује одлуке статутарних тела, надгледа подршку Секретаријата чланству, пружа подршку председнику у његовој улози као представника интереса Комитета пред другим институцијама, и управља свакодневним пословима.

Више информација о Комитету региона ЕУ на вебсајту
<http://cor.europa.eu/Pages/welcome.html>

ЗАЈЕДНИЧКИ КОНСУЛТАТИВНИ ОДБОР ПРИ КОМИТЕТУ РЕГИОНА

Земље у процесу проширења ЕУ

Кроз своју стратегију спољних односа, Комитет региона промовише политички дијалог, економску и културну сарадњу са локалним и регионалним властима из земаља кандидата и потенцијалних кандидата. Комитет региона подржава регионалне и локалне власти на њиховом путу ка ЕУ. Комитет има своју улогу у процедурама у вези пријема у чланство. Земље кандидати за чланство у Европској унији имају статус посматрача у Комитету региона и са њима се креира другачији однос него са чланицама. У оквиру области рада CIVEX комисије налази се област суседске политике, децентрализоване сарадње и питања проширења ЕУ и у оквиру њеног рада се формирају заједнички консултативни комитети са државом кандидатом за чланство у ЕУ. У том смислу, за регионалне и локалне власти Републике Србије, она је тренутно најважнија комисија.

Комитет региона има дугу традицију успостављања Заједничких консултативних одбора и Радних група за мониторинг квалитета процеса проширења ЕУ и његовог утицаја на локалне власти док у исто време дели искуства и најбољу праксу.

Комитет региона има два подкомитета/пододбора - Комитет спољних послова и Заједнички консултативни одбор. Комитет спољних послова се бави свим питањима везаним за проширење ЕУ и заступање интереса локалних и регионалних власти у земљама кандидатима за чланство, а пред институцијама Европске уније.

Заједнички консултативни одбор (ЗКО) се оснива са циљем успостављања сарадње са локалним и регионалним властима земаља кандидата за чланство у ЕУ и доприноса припреми представника за чланство у ЕУ, процене утицаја европских политика на локалне и регионалне заједнице, протока информација о политичким приликама у земљи кандидату и ЕУ и мониторингу преговора, нарочито области релевантних за локални и регионални ниво. Он се формира између Комитета региона и локалних и регионалних представника земаља кандидата за чланство у ЕУ, на захтев владе партнерске земље у питању и на основу одредаба Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) или у званичној декларацији Одбора за стабилизацију и придруживање између Савета ЕУ и земаља кандидата. Састављени су од једнаког броја чланова Комитета региона (и заменика) и представника локалних и регионалних власти из партнерске земље. Њима копредседава члан Комитета региона и члан из партнерске земље, а одлуке се доносе заједнички. Функционисање ЗКО је регулисано Пословником о раду који усваја сваки ЗКО посебно.

Састаје се 2 пута годишње, једном у Бриселу у оквиру манифестације Дани проширења и једном у партнерској земљи. Државе су у њима представљене члановима који могу ефикасно да заступају интересе регионалних и локалних власти тих држава. Из тог разлога

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

Македонска 22, 11000 Београд • тел: 011 32 23 446 • факс: 011 32 21 215
secretariat@skgo.org • www.skgo.org

се пажљиво приступа процедури именовања и утврђивања критеријума за предлагање, одабир и именовање чланова Заједничких консултативних одбора.

Република Србија и Комитет региона ЕУ

Земље кандидати за чланство у Европској унији имају статус посматрача у Комитету региона. **Република Србија** није члан у Комитету региона, већ посматрач, али има право да именује представнике у ЗКО.

Одлуком Савета Европске уније и Европске комисије (2013/489/EU, Euroatom) којом се усваја нацрт Одлуке бр. 1 Савета за стабилизацију и придруживање ЕУ и Србије, чл. 15. утврђено је да се оснива **Заједнички консултативни одбор састављен од представника Комитета региона Европске уније и локалних и регионалних власти у Републици Србији**. Задатак овог одбора је да помогне Савету у циљу промовисања дијалога и сарадње између локалних и регионалних органа власти у ЕУ и Србији и представља место за припрему регионалних и локалних власти у РС за учешће у раду Комитета региона по ступању у чланство у ЕУ.

Такав дијалог и сарадња усмерени су нарочито на:

(а) припремање локалних и регионалних органа власти у Србији за активности у оквиру будућег чланства у Европској унији;

(б) припремање локалних и регионалних органа власти у Србији за учествовање у раду Комитета региона Европске уније након приступања Србије ЕУ;

(в) размену информација о актуелним питањима од заједничког интереса, а посебно размену ажурираних информација које се односе на стање процеса придруживања и оних области политика за које уговори предвиђају обавезно консултовање са Комитетом региона, као и припрему локалних и регионалних органа власти у Србији за те политике;

(г) подстицање мултилатералног структурираног дијалога између а) локалних и регионалних органа власти у Србији и б) локалних и регионалних органа власти у Европској унији, између осталог и кроз умрежавање у одређеним областима у којима директни контакти и сарадња између локалних и регионалних органа власти у Србији и локалних и регионалних органа власти у Европској унији могу да буду најделотворнији начин за решавање одређених питања од заједничког интереса;

(д) обезбеђивање редовне размене информација о међурегионалној сарадњи између локалних и регионалних органа власти у Србији и локалних и регионалних органа власти у државама чланицама;

(ђ) подстицање размене искустава и знања у областима политике за које Уговор о функционисању Европске уније предвиђа обавезно консултовање са Комитетом региона, између а) локалних и регионалних органа власти у Србији и б) локалних и регионалних органа власти из држава чланица, а посебно знања, искуства и техника које се односе на припрему локалних и регионалних развојних планова и стратегија и најефикасније употребе претприступних и структурних фондова;

(е) пружање помоћи локалним и регионалним органима власти у Србији кроз размену информација о практичној примени начела супсидијарности у свим аспектима живота на локалном и регионалном нивоу;

(ж) разматрање свих других релевантних питања које предложи нека од страна, а која могу да настану у контексту спровођења Споразума о стабилизацији и придруживању у оквиру предприступне стратегије.

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

Македонска 22, 11000 Београд • тел: 011 32 23 446 • факс: 011 32 21 215
secretariat@skgo.org • www.skgo.org

С тим у вези, имајући у виду да су 21. јануара 2014. године почели преговори о чланству Републике Србије у Европској унији, наине на дан одржавања прве међувладине конференције ЕУ – Србија, у Бриселу, као и да је неопходно довршити поступак именовања представника Републике Србије у телима за спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању, Влада је усвојила **Закључак о потреби именовања чланова и заменика чланова у ЗКО Србији у Заједнички консултативни одбор састављен од представника Комитета региона Европске уније и локалних и регионалних органа власти у Србији 20. фебруара 2014. године.** Овим закључком се утврђује поступак именовања, овлашћени предлагачи чланова и заменика чланова, број чланова и заменика, критеријуми за предлагање чланова и заменика, као и начин избора члана који заједно са чланом Комитета региона председава ЗКО. Такође, Закључком је утврђено да Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе² доставља предлог Канцеларији за европске интеграције, која га доставља Влади РС која званично врши именовање, а потом Канцеларија за европске интеграције обавештава Европску комисију о именованим члановима и заменицима. Сазивање прве седнице ЗКО се очекује у периоду између одржавања прве и друге међувладине конференције.

Горе наведеном Одлуком Савета Европске уније и Европске комисије је утврђено да ЗКО чини 7 чланова - представника Комитета региона и 7 чланова - изабраних представника локалних и регионалних власти РС, уз исти број заменика чланова.

Састав је такав да одражава различите нивое регионалних и локалних власти у ЕУ и Србији, равномерну територијалну заступљеност, заступљеност 50% жена у укупном броју кандидата за чланове и заменике, заступљеност различитих политичких снага, као и знање енглеског језика.

При том, овлашћени предлагачи су

- извршни орган АП Војводине за 1 члана и 1 заменика члана за регион Војводине,
- град Београд за 1 члана и 1 заменика члана за град Београд и
- Стална конференција градова и општина - Савез градова и општина Србије (СКГО) за 5 чланова и 5 заменика чланова са нивоа локалне самоуправе - градова, општина и градских општина.

Именовање српског дела ЗКО од стране Владе Р. Србије

Чланови и заменици чланова, као и ко-председавајући српског дела ЗКО су именовани на седници Владе Р. Србије одржаној 31. јануара 2017. године, Закључком Владе (24, бр. 119-826/2017). Закључком је предвиђено да у раду ЗКО учествују представници Министарства државне управе и локалне самоуправе (обавља послове секретаријата овог тела са српске стране и пружа финансијску и логистичку подршку његовом раду), Канцеларије за европске интеграције, сада Министарство за европске интеграције и СКГО.

Састанци

До сада је одржано 6 састанака ЗКО на теме попут: туризам, владавина права, коришћење структурних и кохезионих фондова, култура и културно наслеђе, мањинска права, итд. У првој сесији сваког састанка разговара се о тренутном стању процеса

² Законом о министарствима Р. Србије („Сл. гласник РС“, бр. 44/2014, 14/2015, 54/2015, 96/2015 - др. Закон и 62/2017), послове Министарства регионалног развоја и локалне самоуправе преузело је Министарство државне управе и локалне самоуправе које је и Секретаријат ЗКО. Истим законом је основано Министарство за европске интеграције које је преузело послове Канцеларије за европске интеграције

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

Македонска 22, 11000 Београд • тел: 011 32 23 446 • факс: 011 32 21 215
secretariat@skgo.org • www.skgo.org

приступања Србије ЕУ и утицају на субнационалне нивое власти, а у другом делу се разговара о примерима добре праксе и начинима да се локалне и покрајинске власти у Србији боље припреме за активности и спровођење захтева одређеног преговарачког поглавља. Циљ је да им се од стране партнера унутар ЕУ помогне, водећи их кроз процес и процедуру приступања и решавање евентуалних проблема у оквиру преговарачког процеса. На овај начин Комитет региона остварује свој крајњи циљ у оквиру процеса проширења, а то је да овај процес буде отворен за грађане на локалном и регионалном нивоу

СКГО и Комитет региона ЕУ

СКГО на више начина учествује у активностима Комитета региона и то:

- **Радна група за Западни Балкан и Заједнички консултативни одбор** - СКГО је у претходном периоду учествовала у раду **Радне групе за Западни Балкан** која је функционисала при CIVEX комисији. председавајућа Радне групе је Миа Де Вит, Белгија. Уз подршку СКГО организована су два састанка ове радне групе у Србији, 2011. год. у Крагујевцу и 2013. године у Новом Саду.
- С обзиром на то да је у септембру 2013. године ступио на снагу ССП, створени су услови за оснивање **Заједничког консултативног комитета** што је предвиђено ССП-ом. СКГО је Закључком Владе одређена као овлашћени предлагач за 5 чланова и 5 заменика чланова са нивоа локалних власти - градова, општина и градских општина. Поступак и критеријуми за кандидовање и утврђивање предлога чланова и заменика чланова делегације који припрема СКГО уређен је Одлуком Председништва СКГО о поступку и критеријумима за утврђивање предлога чланова и заменика чланова у ЗКО при Комитету региона усвојеној на Првој конститутивној седници 21. марта 2014. године. Одлуком Председништва СКГО од 31. октобра-1. новембра 2016. године, утврђен је Предлог за именовање чланова и заменика чланова у ЗКО. Влада Р. Србије је на својој седници одржаној 31. јануара 2017. године, усвојила Закључак о изменама Закључка о именовању представника Републике Србије у телима за спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране, којим је именovala чланова српске стране ЗКО. Наведеним закључком је утврђено да послове Секретаријата ЗКО обавља Министарство државне управе и локалне самоуправе, те да су чланови и заменици чланова у ЗКО су представници локални и регионалних власти и то: представници Сталне конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије, АП Војводине и града Београда. У раду учествују представници Министарства државне управе и локалне самоуправе, Канцеларије за европске интеграције (сада Министарство за европске интеграције) и Сталне конференције градова и општина.
- **Европска недеља градова и региона** - значајна манифестација Комитета региона коју организују Европска комисија – Генерални директорат за регионални развој и Комитет региона сваког октобра у Бриселу. То је кључни годишњи догађај за ЕУ, националне, регионалне и локалне власти у оквиру којег они дискутују о ЕУ кохезионој политици, резултатима и перспективама. Овај догађај окупља око 6000 учесника из свих делова Европе и преко 200 европских региона и градова учествује активно на овој манифестацији. Већ више година уназад СКГО информисало чланство и пружа подршку при учешћу представника локалних власти из Србије на овом европском скупу. Такође је на вебсајту СКГО отворена посебна страница посвећена Европској недељи градова и региона <http://www.skgo.org/strane/378>

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

Македонска 22, 11000 Београд • тел: 011 32 23 446 • факс: 011 32 21 215
secretariat@skgo.org • www.skgo.org

- СКГО даје допринос **изради истраживања, анализа и студија** које спроводи Комитет региона.

Активностима СКГО у вези Комитета региона ЕУ координира Служба за европске интеграције и међународну сарадњу СКГО: Александра Вукмировић, шеф и Слободан Миливојевић, саветник (тел.: +381 11 735 7927, е-пошта: euintegracije@skgo.org, aleksandra.vukmirovic@skgo.org, slobodan.milivojevic@skgo.org).

